

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2Ps/11/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614207780
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2016:3614207780.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci spôsobilosti na právne úkony nesvojprávneho E. P., F.. XX.XX.XXXX, T. H. - R. T., T. XX/XX, v konaní zastúpeného opatrovníkom Z. T., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske a opatrovníka nesvojprávneho: E. P., F.. XX.XX.XXXX, T. R. B. XX, o návrhu navrhovateľky W. T., F.. XX.XX.XXXX, T. H., J. XXX/XX, o zmenu alebo zrušenie pozbavenia spôsobilosti na právne úkony nesvojprávneho E. P., takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 2Ps/1/2011-67 zo dňa 21.09.2011 tak, že pozbavenie spôsobilosti na právne úkony E. P., F.. XX.XX.XXXX ruší a vracia E. P., F.. XX.XX.XXXX spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu a zároveň ruší ustanovenie opatrovníka na ochranu práv a záujmov nesvojprávneho, ktorým je E. P., F.. XX.XX.XXXX.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.
Súd štátu náhradu trov konania neprižnáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 31.12.2014 domáha zmeny alebo zrušenia pozbavenia spôsobilosti na právne úkony nesvojprávneho E. P.. Návrh odôvodnila lekárskou správou odôvodňujúcou preskúmanie duševného stavu nesvojprávneho, za účelom zmeny rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony.

Dňa 15.05.2015 oznámil Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske podľa § 35 ods. 2 písm. a/ vstup do konania.

Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie, na súdnom pojednávaní dňa 01.06.2016 vykonanom v neprítomnosti procesnej opatrovníčky nesvojprávneho podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vykonal výsluch navrhovateľky, opatrovníka nesvojprávneho, osobný výsluch nesvojprávneho, oboznámil sa so závermi znaleckého dokazovania a obsahom spisu a pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2Ps/1/2011 a zistil, tento skutkový stav.

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2Ps/1/2011-67 zo dňa 21.09.2011, právoplatným 03.10.2011 bol E. P. pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Bolo upustené od doručenia rozsudku nesvojprávne. Nesvojprávne súd ustanovil opatrovníka - jeho otca E. P., pričom určil rozsah opatrovníkových práv a povinností.

Podľa lekárskej správy MUDr. Márie Majzlanovej, psychiatricky, zo dňa 11.09.2014, lekárka navrhuje opätovné preskúmanie duševného stavu nesvojprávneho.

Zo znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria MUDr. Mária Majzlanovej a MUDr. Imricha Glézla č. 9/2016 a 4/2016 zo dňa 12.02.2016 vypracovaného v trestnom konaní vedenom na ORPZ, OOPZ Partizánske pod ČVS: ORP-401/PE-PE-2015, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. vyplýva, že bol vyšetrený duševný stav E. P., pričom znalci konštatujú, že obvinený v čase činu netrpel duševnou poruchou v pravom zmysle slova psychózou a ani choromyseľnosťou. Jednalo sa o zmiešanú poruchu osobnosti, závislosť od toluénu toho času v štádiu remisie a škodlivé užívanie alkoholu bez prejavov závislosti. Rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v čase trestného činu plne zachované. Je schopný chápať zmysel trestného konania. Pobyt obvineného na slobode nie je z psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť. Znalci navrhujú obvinenému prinavrátiť spôsobilosť na právne úkony z dôvodu, že jeho závislosť na toluéne je v štádiu uzdravenia a došlo k zlepšeniu jeho sociálneho statusu.

Zo znaleckého posudku znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria MUDr. Márie Majzlanovej č. 28/2016 z 15.04.2016 vyplýva, že u vyšetreného netrvajú dôvody na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a jeho súčasný psychický stav odôvodňuje na vrátenie spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Podľa záverov znaleckého dokazovania v r. 2011 vyšetovaný prechodne trpel závislosťou na toluéne s prejavmi osobnostného úpadku, v súčasnosti je uvedené ochorenie v štádiu remisie (úzdravy). Aktuálne do popredia vystupuje u neho zmiešaná porucha osobnosti s črtami emočne nestabilnej a dissociálnej osobnosti, ktorá je povahovou odchýlkou, irelevantnou pri posudzovaní spôsobilosti na právne úkony. Vyšetovaný viac ako 15 mesiacov od toluénu abstínuje, k závislosti je kritický, k abstinencii je motivovaný autonómne aj exogénne (vplyvom priateľky), prezentuje snahu o vlastnú resocializáciu s podporou okolia. Je po psychickej stránke schopný v plnom rozsahu vybavovať svoje záležitosti a tiež schopný ovládať v plnej miere svoje konanie. Je schopný chápať zmysel a priebeh konania a účasti na pojednávaní, pochopiť význam rozhodnutia. Súčasný psychický stav vyšetovaného odôvodňuje na vrátenie spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu.

Podľa odpisu z registra trestov bol E. P. doposiaľ štyrikrát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť, naposledy rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/101/2014 z 28.07.2014, pre zločin podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a prečin podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody na 3 roky s podmieneným odkladom na 3 roky s probačným dohľadom za uloženia povinností a obmedzení.

Osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony súd koná, nesvojprávny E. P., na súdnom pojednávaní uviedol, že už asi päť mesiacov býva vo R. P. s priateľkou, s ktorou má vzťah už 6 rokov. Predtým býval u otca vo Veľkých Chlievanoch. Priateľka je zamestnaná a pracuje vo firme Inextrade Partizánske, je slobodná a bezdetná. Vyšetovaný nepoberá žiadne dávky ani príspevky, privyrába si brigádami cca 200 € mesačne. Otec - opatrovník mu pomáha a je s ním v kontakte. Už asi rok a pol nepožíva alkohol, toluén už dva roky, je „čistý“. Chcel by sa čo najskôr zamestnať. Býva so svojou priateľkou u jej rodičov. Keď sa zamestná, chceli by sa osamostatniť.

Opatrovník nesvojprávneho ako aj navrhovateľka potvrdili pravdivosť tvrdení E. P.. Opatrovník nesvojprávneho E. P. doplnil, že syn býval u neho, kým odišiel bývať k priateľke. Sú spolu v kontakte, navštevujú sa. Nesvojprávny nie je poberateľom invalidného dôchodku ani žiadnych dávok. Navrhovateľka uviedla, že s nesvojprávnym je v kontakte, vie o ňom, že žijú spolu s priateľkou, ktorá na neho dobre vplýva. Nepožíva alkohol ani neužíva iné návykové látky.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

Podľa § 191 ods. 1 O. s. p. trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní išlo.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Na základe vykonaného dokazovania tak na základe záverov znaleckého dokazovania ako aj výsluchu osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony súd koná, tiež navrhovateľky a opatrovníka nesvojprávneho má súd preukázané to, že sú naplnené predpoklady odôvodňujúce zrušenie pozbavenia spôsobilosti na právne úkony E. P., pretože ochorenie, ktoré viedlo k jeho pozbaveniu spôsobilosti na právne úkony je v štádiu remisie, prognóza je priaznivá, znalkyňa celkom jednoznačne navrhuje vrátenie spôsobilosti na právne úkony vyšetrovanému, ktorý je v plnom rozsahu schopný vybavovať svoje záležitosti a ovládať svoje konanie. Tieto skutočnosti boli potvrdené aj jeho výsluchom, z ktorého vyplýva, že žije v družskom vzťahu s priateľkou, udržiava vzťahy s otcom aj navrhovateľkou, sám si prácou získava prostriedky na živobytie a prezentuje snahu o svoju resocializáciu. Jeho sociálny status sa zlepšil. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia súdu, pričom zrušil pozbavenie spôsobilosti na právne úkony E. P., tak bola táto spôsobilosť jemu prinavrátená, pričom súd aj zrušil ustanovenie opatrovníka, ktorého funkcia tak zanikla.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a o trovách štátu, ktoré vznikli v dôsledku znaleckého skúmania vyšetrovaného, podľa § 191 ods. 1 O.s.p. nezistiac skutočnosti odôvodňujúce iný postup.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav

9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali

10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).